

ÍCH-NGUỒN-ĐƯỜNG LÃO ĐUỜC PHÒNG

ở tại đường Amiral-Roze, số 55, Saigon.

房藥老堂元益

萬應平安散

VẠN ỨNG BÌNH AN TANG
(THUỐC BẢ CHỨNG)

Phàm con người lúc bình sanh ai lại khỏi đau, chẳng bệnh nảy thì chứng kia, đều là có thuốc trị theo mỗi chứng bệnh thì là dễ, bằng dùng thuốc một phương mà trị trăm chứng thì rất khó, và thành xưa truyền bảo việc thuốc lại cho đời sau thì xét vị nào cũng thiệt hại, nên người sau noi theo trước mà lại khéo canh cái cách dùng nên mẫu nhiệm cũng thiệt ít có. Nay bôn-đường có chế phương thuốc Bả chứng của tiên nhân đã ra công tìm lối mà hiệp một phương thuốc rất nay nhiệt hạp để lưu truyền lâu đời thiên hạ khắp dùng đều rõ là phương thuốc thần hiệu, thuốc đã hoà hướn không nóng không mát, mùi thuốc thơm tho dễ uống, dễ trị các chứng bệnh xảy đến thình lình rất nên nghiệm; đơn ông đơn bà hoặc con vít cũng là đơn bà có thất cũng dùng được cả, bằng người không bệnh dùng thuốc này cũng rất có ích lắm là nó làm cho tiêu hoá mau dỏi, thêm sức mạnh cho vị ngon ăn, ngon ngủ, lại cũng trị được các chứng bệnh vật trong mình nữa, vì như cái nhà mà khéo chừa dọn sắp đặt vật dụng hay trao đổi vậy, nếu dùng thuốc này tự nhiên thân thể an ổn, tạng phủ điều hoà, thầy công hiệu hạp nhưi chẳng có thuốc nào bì kịp, hoặc dùng để dành trong nhà khi gặp kẻ lâm bệnh nguy cấp cho mà làm phước cũng là tùy thân lúc đi đường cũng là vật báu kia.

Trị những chứng:
Bốn mùa bị cảm: Thương thử thương hàn, Nóng lạnh nhức đầu, No hơi sinh bụng. Tích nhiệt bốn đàng. Nghẹn hơi chói nước. Uq nhơn thỉnh không. Bụng đau ỉa mửa. Con nit kính phòng. Đực gân tê cốt. An ững không tiêu. Ho hen dầm tiếng đại sống ngọt hơi. Rupt đau như thát, nóng lạnh không chừng. Đau hông tức ngực. Dịch khí thiên thời. Ban của ban chán. Phát lãnh rét rung, công đầu số mũi. Các chứng mới sanh. Dùng liền tiêu diệt.

Giá bán mỗi ve là 0\$10.
Mỗi hộp mười ve là 0\$85.

潤肺止咳丸

NHUẬN PHẾ KHAI HOÀN
(Thuốc Hô)

Phàm sự sống của người đều do nơi cái phổi làm ra hơi thở mà vận động từ chi, lưu thông mạch lạc, nếu hơi thở dặng mạnh thì tinh mạng vững vàng, bằng hơi thở yếu ớt thì sanh mệt, đăm nhơn mệt mà làm ra ho hen, nổi tiếng, bởi vậy hơi thở của người cũng như hơi sương gió của trời, nếu cả ngày mà bật hơi sương gió thì thầy muốn vật béo nheo cò cây vàng ủa, còn người ta cái phổi bình an thì hơi thở tự nhiên thông thả, châu thân thơ thới tự nhiên mạnh mẽ, bằng cái phổi sanh bệnh thì xảy ra chứng no làm cho tứ chi bưng rủng rủng động tinh thần, cho nên chứng ho là một chứng hiểm nghèo cho người ta hoặc nhơn tuổi tât lớn mà sanh bệnh, hoặc bởi tiếp hàng đám, hoặc bởi cảm sương phong, hoặc bởi đăm nhiệt tích tụ đọng khời, hoặc trong phổi mọc mọt, hoặc bởi cuộn họng ngứa mà ho củng giết, hoặc bởi hao tổn tinh thần, khí huyết kém suy mà sanh ra chứng ho, hoặc nhiều hoặc ít, các chứng nói trên đây đều do nơi cái phổi suy nhược mà làm ra củng ho, nên khung sớm trị để lâu ngày thì thành ra

một bệnh rất nặng quan hệ, là hệ ho lâu thì thân thể ốm gầy, tinh thần khô khan vô vàng nhan sắc, chứng ấy dầu có thầy giỏi thuốc hay, cũng khó thể mà chữa cho dặng lành. Nên Bôn-Đường gia tâm chế phương thuốc Nu vận-phế Khai-khải hoàn này rất nên máu nuiem, là làm cho tư nhượn mát mẽ cái phổi, tự nhiên uet ho, thiên hạ đã khắp dùng bất luận đơn ông đơn bà già trẻ cũng dặng bà có tha đều dùng được, hoặc ho gió, ho lâu năm, mới ho, ho lao, ho tòn, ho có đăm, ho không đăm đều liệu trị cả, hệ ai làm chứng ho dặng đến tức thì thầy thân hiệu, là thuốc này làm cho tiêu đăm hoa khí tự nhiên hời ho; ăn ngủ dặng như thường, quả nhiên một phương diệu được trong thế gian.

Giá bán một hoàn 0\$15.
Mỗi hộp 10 hoàn 1\$40.

精製花柳丸

Tinh chế hoa liễu hoàn
(THUỐC TIÊU CÁC GIỐNG ĐỘC)

Hãng tưởng hệ quá vui thì sanh buồn, nên người hay ham vui xảy bị chứng sang độc là một chứng rất hiểm nghèo, hoặc nhơn nhiệt độc mà sanh, nhiều khi dùng không nhảm thuốc, thì đau đi đau lại hoài, vui một chút mà chịu nhọc cả đời, khó cho tuyệt độc phải trừ củng, vì như đón cây phải giết gốc, nên Bôn-đường chế phương thuốc tiêu độc, chẳng luận lâu mau, hoặc mới phát, cả mình mọt mọt, hoặc nơi dương vật mọc mọt, dai gât, xương cốt mỗi mẽ, châu tuần bại hoại, lột da tay, da chân, các chứng vẽ sang độc, dùng đến thuốc này tức thì hết lại trừ tuyệt mọt độc, khời đau đi đau lại nữa, và sức lực trở nên mạnh mẽ như thường, thiệt là thần hiệu hơn các thứ thuốc sang độc khác, lại dùng thuốc này sau khời lo bề tuyệt tự. Cách dùng có chỉ rõ trong toa mỗi ve thuốc, giá là 0\$80 (thuốc này kỳ thai).

Saigon, Imp. Commerciale. C. ARDIN ET FILS.

Le Gérant; NGUYỄN-CHÁNH-SÁP.

Virage 1500 ex.

Ngũ ch. Lạc

NÔNG-CÔ MIN-ĐAM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

農 賈 茗 談

ĐỊNH GIÁ BÁN TRONG CỎI BÔNG-ĐƯƠNG

Một năm.....	5\$00
Sáu tháng.....	3\$00
Mỗi số.....	0\$15

ABONNEMENTS
Francs et Colonies

Un an.....	20fr.00
Six mois.....	12\$00

Les abonnements sont payables d'avance

Mỗi tuần đăng báo ngày thứ năm

SỐ 15
RĂM THỨ 16

Đại biê: NGUYỄN-TỔ-THỨC

Direction, Rédaction et Administration:
48, rue Hamelin. SAIGON.

PUBLICITÉ
ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES

La ligne de 0-065 de large... 10\$90
Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés.
Pour les annonces commerciales on traite à forfait.

RAO NHO
Những lời rao báo về việc thương mại, xin gửi thư, hoặc đến tại Bộ quản mã thương nghị.

- ### MỤC LỤC
- 1° Thiệt nghiệp yêu luận.
 - 2° Nông-cá thiệt-luận.
 - 3° Giáo-dục xáo-luận.
 - 4° Điền-báo.
 - 5° Sự nghiệp luận.
 - 6° Hội Tư-cấp phương Viên-dông.
 - 7° Thế-giới tân-văn.
 - 8° Giá lúa giá bạc. — Cầm tạ.
 - 9° Di sản Tây.
 - 10° Hỷ tư.
 - 11° Cuộc khánh-hỷ Huế-kỳ.
 - 12° Đại-pháp lễ-nghi.
 - 13° Nữ-giới chung.
 - 14° Tiếng Langsa khó tiếng Annam khó.
 - 15° Thi phò.
 - 16° Cải lương tiêu quại.
 - 17° Trình-thám tiêu thuyết.
 - 18° Tây-Kiến giải nghĩa.
 - 19° Giá người.

房藥大堂天二 NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

TIỆM LỚN TẠI QUẬN-ĐÔNG TỈNH THÀNH. — MỘT TIỆM TRONG NAM-KY
Ở tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn

PHỤ-KHOA KIM-PHỤNG-HUỒN

Phẩm mà đôn-bà khác hơn đôn-ông thì chỉ có 2 điều: 1° đường-kính, 2° sanh-dê mà thôi. Nên để muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường-kính đều đặn. Nếu đường kính chẳng đều thì khó mà có thai cho được, hay là phân nhi-tu, gộc bởi ngoại-cầm, lục-dâm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, ưu-huật trong lòng, làm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều chứng bệnh, đều cũng do nơi đường-kính không đều mà ra.

Tiệm tôi đây, từ ngày dựng phương thuốc mẫu-nhiệm của ông Tô truyền lại đến nay, hằng gìn lòng cứu giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, gia công chế ra mà làm huân để trị cho các chứng bệnh đôn-bà đều đặn hết.

Còn như bình thời mà thường uống thuốc này, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bệnh, mà rói sanh con dễ cháu cũng nhiều, chỉ như đôn-bà có thai mà uống thuốc này, thì lại đặng an thai hảo sản, chứng sanh con ra đặng mạnh mẽ nữa, hay là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bệnh đôn-bà hiệu nghiệm như thần đó.

Chỉ trị các chứng kể ra sau này:

- 1- Đường-kính hoặc trời, hoặc sọc, hoặc ít, hoặc nhiều;
- 2- Bạch-dái, Bạch-dâm, ra hoai không dứt;
- 3- Đường kính hoặc vàng đục, hoặc đen lấm;
- 4- Khí huyết đều hư, đường kính không có;
- 5- Hoặc đường kính ra nhiều quá, như muốn làm băng;
- 6- Đường kính đi nghịch, sanh ra thể huyết, trong bụng thì đau;
- 7- Thân thể chẳng yên, xây-xẩm mặt mày, ăn uống không tiêu;
- 8- Đau lưng, mỗi lần, vàng mét, ốm gầy;
- 9- Thai động chẳng yên, trong bụng đau hoai;
- 10- Đẻ rớt ở huyết mà đau, hoặc là-nhau không ra.

CÁCH DÙNG: Mỗi ngày phải uống 1 hườn, uống

với nước trà. Còn đôn-bà để thì phải dùng nước dái con nít mà uống với thuốc.
CỬ-AN: Những đồ sùng-sít, lạnh lẽo, cũng là đồ rang-nướng, nóng này, độc-dịa chẳng nên dùng.
Mỗi hộp 2 hườn, giá là..... 1\$ 00

KIM-SẮC-BỒ-HUỒN

Phẩm con người ta sanh ra, mỗi người đều bảm thọ chẳng đồng, tư chất khác nhau, kẻ thì tiên thiên chẳng đủ, người lại hậu-thiên kém hao, và lại đôn-ông, đôn-bà cũng đều nhờ có khí-huyết mà đường lấy sự sống, còn khí-âm, khí-dương cũng phải do sự điều hoà mà mạnh mẽ, nếu bởi bởi thất cách, thì trăm bệnh đều sanh. Bởi vậy cho nên người xưa có bài châm giữ mình lúc chưa có bệnh, người quân-tử lại phải biết phương họ đường thân mình.

Thuốc Kim-Sắc-Bồ-Huần của tiệm tôi đây, đã sắp đặt các vị quân thần tấu rất nên trân trọng, chẳng nóng lấm, mà cũng không mạnh quá, miếng là làm cho khí huyết sung túc, tâm thận điều hòa mà thôi.

Nếu có bệnh mà uống nó, thì chứng chỉ cũng phải hết, còn không bệnh mà uống nó thì lại đặng sống lâu, sanh con nhiều, trong mình mạnh mẽ sung túc, thiệt là thuốc hay bực phút, trong hoàn-cầu thì chỉ có Kim-Sắc-Bồ-Huần này mà thôi.

Chỉ trị các chứng bệnh kể ra sau này:

Huyết kém khí hư,	Thân thể gầy ốm,
Giao cầu không nổi,	Chiêm bao đi tỉnh,
Tay chân nhức mỏi,	Hơi thở khó khê,
Trong lòng bối hớp,	Đêm ngủ chẳng yên,
Ăn uống không tiêu,	Xây xẩm mặt mày,
Đau lưng mỗi lần,	Thận kém óc lỏng,
Bệnh hậu khiếm bổ,	Đi đứng bần thần,
Đau lâu lâu năm,	Sanh ra nóng lạnh.

Như ai có mấy chứng đã kể trên đây, phải mau uống thuốc huân này thì trong 24 giờ đã thấy công hiệu; uống thuốc cho đặng năm ngày, các bệnh

đều hết, thân thể tráng kiện, mạnh mẽ như xưa. Như vậy ông-già, bà-cà khí huyết ốm suy, tinh thần bao kém, ăn uống không đặng, bệnh hoạn liên niên, như uống thuốc huân này cho thường, thì ăn uống mau tiêu, da thịt mịn màng, sống lâu, thêm tuổi, tinh thần càng ngày càng vững lại, phần lao huân đặng, tuy chẳng phải thuốc tiên, song thể gian cũng ít có.

Xin các vị có mua thì phải nhìn cho kỹ cái hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG có hình ÔNG-PHẬT, kéo lăm đó giả.

CÁCH DÙNG: Mỗi ngày phải uống 2 lần, sau ăn cơm rớt thì uống với nước trà, mỗi lần uống 10 hườn.

Mỗi ve giá là..... 2\$ 00

THUỐC NÓNG LẠNH

Trị bệnh nóng lạnh; bệnh rét, ban bạch, ban điều, cảm mạo thương hàn, phát nóng, phát lạnh, hoặc nóng mê mang, nhứt đầu, miệng khô, tư chi mỏi mệt, ăn uống không tiêu.

CÁCH DÙNG:

Người lớn mỗi ngày uống 1 gói là 14 hườn, uống với nước trà.

Còn con nít một tuổi, uống một hườn, 2 tuổi uống 2 hườn, 3 tuổi uống 3 hườn.

Con nít mấy tuổi thì uống theo mấy hườn, tới 14 tuổi uống theo như người lớn đúng 14 hườn mà thôi.

Như bệnh rét thì phải uống trước hơn 2 giờ đồng hồ khi chưa có phát rét.

CỬ-AN; rau sống, trái cây, đồ nguội lạnh, thì mấy món đó chẳng nên dùng tới; nếu làm theo như vậy đầu bệnh nặng thì nào uống thuốc này vài ngày thì hết bệnh.

Người thường mỗi bữa sớm mai cứ uống 3 hườn bổ thân thì bình an vô sự. Hãy nhìn cái nhãn ÔNG-PHẬT, hiệu Nhị-thiên-Đường mới phải là thuốc thiệt, kéo lăm thứ giả, giá mỗi gói 0 \$ 10.

STANDARD OIL COMPANY OF NEW YORK DẦU LỬA «HUÊ-KY»

Hàng dầu lửa Standard Oil Company of New York Saigon. Đường d'Adran số 3, tại Saigon và những người Đại-Lý hàng ấy khắp các tỉnh trong Lục-châu, từ chỗ người Langsa và người phương Đông, ở tại Đông-Dương biết rằng. Những Dầu lửa kèn là Dầu của hãng Huê-kỳ thương bán là:

COMET (星 唛) HIỆU RÊ QUAT hay là «SAO CHỎI».

COCK (雞 唛) HIỆU CON GÀ.

EAGLE (鷹 唛) HIỆU CON Ó;

THẬP THỨ DẦU HUÊ-KY NÀY RỒI, THÌ CHẮC MUỐN DÙNG NÓ LUÔN.

SALON DE COIFFURE

Tiệm cạo tóc hiệu VÂN-THÊ
261, rue des Marins, 261, Cholon

Kính lời cùng chư khách-quan đặng rỏ: tiệm tôi mới sửa lại ở đường Thùy-bình, môn-bài số 261, Chợ-lớn.

Trên lầu có phòng-ngủ sạch sẽ, ở dưới thì để cạo tóc, tôi có rước những thợ mới, cạo rất khéo, lại có thầy hù khách-trữ để cạo và váy tai.

Vậy xin liệt-vị khách-quan rộng lòng huê-cô, trước đến chơi sau là giúp tôi việc làm ăn cho mau thành phát thì tôi rất thâm cảm hậu tình và cũng hết lòng tiếp đãi.

Chủ-tiệm

TRẦN-KHÔN-ĐỨC dit Tư-NĂNG, kính khải.

LÒNG BÁC ÁI

Năm trước các ông các bà có lòng bác ái, mắng tin rằng bạn đồng ban ta ở phía Bắc bị lục, thì kể ít người nhiều hiệp nhau hơn mấy vạn bạc, gửi đến cứu cấp cho người trong nước khi khổ đốn.

Đều ấy không ai ép mà nhiều qui hơn to thương đồng ban rất trọng. Sử-ký ta mới ghi lần thứ nhất.

Viết rất đáng khen, đáng khen!

Ngày nay tuy việc bảo lực đã quá, dân miền Bắc an cư lạc nghiệp song miệt kỵ núi non sớ sộ, dãi hộc khổ rang,

làm cho lúa phải hư hao. Tuy là không đến đói, song thường thường chẳng đủ no, nhiều người phải dẹp tình cha mẹ, bán con lớn nhỏ, cho nhón bứt miệng ăn.

Bởi vậy nên người xứ Bắc siêng làm nghề nghiệp, việc tư vải chuyên cần; ngày trước nghề dệt bớ thờ, chớ ngày nay đã tấn bộ, làm ra lảnh, xuyên chắc tốt hơn đồ Tàu, lại chế ra nhiều kiểu lạ như: băng, sa hột, the lược lông, bông bông tiêu, v.v rất nên đẹp đẽ.

Các món ấy có tại tiệm Nữ-công-Thanh của Madame Trần-quang-Nghiêm tại chợ mới Saigon đường Espagne số 82.

Vậy xin mấy ông mấy bà có lòng bác ái, biết thương tưởng người bần ban, xin đời gột ngọc đến đó mà mua đồ chế tạo của nước ta; mấy ông mấy bà làm vậy thì đã giúp nuôi người mình mà lại sẽ mua đặng đồ đẹp đẽ, chắc chắn và giá rẻ.

Trong tiệm ấy có bán vở nhiều, sự bền chắc và giá thấp không đâu tranh lại.

XE HƠI CHO MƯỜN

Kính lời cùng chư quý-ông rỏ: Nay tôi có sắm một cái xe hơi hiệu BERLIER, 4 chỗ ngồi, 4 máy, sức mạnh mau bằng 12 con ngựa, xe kiểu tốt và sạch sẽ lấm, để cho mướn đi chơi hật kỳ xa hay gần tùy thích, hoặc đi Baria, Vũng-Tàu, hoặc đi Tây-ninh hay là Banam cũng đặng. Lục-châu chư quân-tử có dịp lên Saigon mà muốn nhân dịp các chỗ, xin hãy đến

mà thương nghị giá cả với tôi, tôi sẽ tính giá rẻ vô cùng, như muốn đi chơi xa, thì xin cho tôi hay trước.

Nay kính.

NGUYỄN-VĂN-ĐÀU, dit Năm-Nhỏ
ở đường AMIRAL-COURBET số 43
Ngăn nhà khách-sang Nam-dông-hương,
SAIGON.

Lời rao

GRAND BIJOUTERIE CENTRALE
Tiệm Thợ bạc
Nguyễn-văn-Giáo
hiệu THI-THỢ

Tiệm tôi khi trước ở đường Lefebvre, số 80, đã 20 năm, nay dời về đường Schroeder, số 13, tại chợ mới Saigon. Ở bán đồ nữ-trang đủ kiểu theo kiêu thời, dùng về đám cưới đám hỏi rất đẹp. Hồ làm đá quẻo, mà giá lại rẻ.

LỜI RAO

Ông Lê-văn-Vỏ

Là Lương-y cựu của Nhà-nước, học tại Hàng-lâm-y-viện bên tây (Alger) đã có coi cái nhà thương bên tây và Annam đặng 35 năm, Trị đứ chứng bệnh trong nước Nam. Ai muốn uống thuốc xin tới tại nhà ở Dakao, đường Paul-Pert số 43 ngang rạp hát của ông Đốc-phù-Kiệt,

Kính trình công Quý-vị đặng rõ: Tôi có lập tiệm khắc Con Dấu bằng đồng và bán đồng, con dấu thường và con dấu có số, hoặc ngày tháng. (Dateurs et numéroteurs automatiques). Quý-vị muốn dùng thứ nào xin làm được vừa ý, và sau tôi rất cảm ơn sự thiện thành tương ái của Quý-vị.

XIN HÃY ĐẾN THỬ KEM... MAU LẮM! MÀ HÃY KỸ CANG TIỆM MÀY

Nguyễn-hữu-Sanh

Ở gần Gare xe lửa Cầu-ông-lãnh
May để các thứ kiểu áo-xiêm quần, dài, và y-phục Âu-châu (paletot) theo thức thời. Có bán sẵn, vải-bò, tơ-lụa, kiểu mới bóng-lạ. Lược-lông Bắc, Cẩm-châu Tàu, cũng hàng Tây, hàng Nhật-bản, các màu sắc. Vải, Nho, Xuyên, Lãn (Trung-huê). Nhuộm Gia-dụng, thật tốt. Thơ, tuồng, truyện quốc-ngữ bán sỉ và bán lẻ, vân vân! !! Nếu chư-quí-vị, muốn hỏi kiểu để chỉ, xin viết thư để: Mme NGUYỄN-HỮU-SANH, 110, Quai de Belgique, Cầu-ông-lãnh, SAIGON.

Nhà in và nhà bán Sách

MADAME Vve HUYNH-KIM-DANH 12 rue Catinat - Saigon

Tại nhà in tôi có in đủ các thứ thơ tuồng truyện sách, có in các thứ thiệp mời đám cưới, thiệp tang, cũng các thứ thiệp đủ kiểu đủ cách, rất khéo rất đẹp, tùy ý liệt-vị, cũng có đóng bì sách nhiều kiểu nhiều màu hoa-hoè rực rỡ, có bán đủ các thứ sách và giấy mực cho học trò dùng. Liệt-vị muốn in vật chi hay là đóng sách, thì tôi lại làm rất mau mắn, và tính giá rẻ. - Kính xin Lược-châu chú quan-tử có viết chỉ lên đèn Saigon tiện đường xin ghé tiệm tôi, thì tôi rất cảm ơn và cũng vui lòng tiếp đãi.

Tuần Kim-vân-Kiểu in rồi hay làm trọn bộ. 0\$90
Huân-tử-cách-ngôn có vẽ cho trẻ em... 0 50
Lược-vân-tiền có hình hay lắm..... 0 60

Madame Vve HUYNH-KIM-DANH.

Cán khải

Bổn-quán rất khen rất kính Mme Vve Huỳnh-Kim-Danh là đờn bà góa mà có tâm chí lo việc đại thương, một mình mà quản suất nổi một nhà buôn bán lớn như vậy, thiệt là nữ trung tượng phu đó. Vậy xin Lược-châu ráng giúp thêm cho người bên vững lâu dài đặng để làm gương cho phe nữ giới.

TRẦN-LONG

TIỆM ĐÓNG GHÈ MÂY ROTINIER

Réparation de Raquettes Rue Turc, n° 14 SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 16 năm rồi, ròng có một nghề làm ghê mây theo kiểu Hồng-kông, ghê dài, ghê dựa, ghê ngồi lớn có nhỏ có, đủ thức đủ dạng rất khéo rất đẹp, có sửa vọt mây, đồ đánh trái láng; giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin Liệt-vị đến chơi, tôi vui lòng tiếp đãi.

TRẦN-LONG Cán khải.

NHÀ CŨ MICHEL.

L. CAFFORT kê nghiệp

Đường Catinat, môn bài số 32, 34, 36, 38 - Saigon

SÙNG BÀN CHIM

KHÍ GIẢI, THUỐC ĐẠN ĐU THỬ. Đồ phụ tùng sẵn sẵn. Xe máy đạp hiệu « ALCYON » và hiệu « SPHINX » (nhà Caffort đại diện cho hai hiệu này ở Nam-kỳ). Đồ phụ tùng xe máy đạp (là vỏ xe, ruột xe, đèn, ống thực, vân vân). ĐỒ NỮ TRANG, đồ trang lệ và đồ bằng bạc, đồng hồ đủ thứ, đồng hồ trái quít hiệu « LIP ». Chuyên đeo cổ, mè-dai, mè-dai-dống cho người Annam dùng. Vàng đồ có giấy làm chừng 18 Carat.

GIÁ RẺ LAM. IT TIỆM BỊ KỊP !

Sẽ gửi vào l'Éclairer cách MAU LẺ.

Hãy đọc bài này

Kính lời cho Lược-châu chú quan-tử rõ: Nay tôi có lập tiệm vẽ hình, bán thuốc Nhị-thiên-đường và đồ tạp dụng, savon, khăn, thơ tuồng truyện, sữa, thuốc hút, và đồ học trò dùng. Nếu quý-ông quý-bà muốn vẽ hình hay là mua vật chi nơi tiệm tôi xin để như vậy:

MONSIEUR NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN.

Dessinateur commerçant,

GIA-ĐÌNH.

Người thợ vẽ này là professeur Nguyễn-văn-Tĩnh diplômé de l'école de Dessin de Giadinh, vẽ đã hay ma khéo lắm.

Giá tiền vẽ hình

Vẽ nửa cái (buste) 0m50 < 0,60 7\$00.
Vẽ nguyên hình — 0m80 1m00 < 15\$00.
Vẽ sơn thủy hoặc yê-t-thị hình trong truyện thì xin gửi thơ thương nghị.
Thuốc Nhị-thiên-đường thì tôi cũng bán y giá như tiệm cái.

Nay kính,

THIỆT NGHIỆP YÊU LUÂN

CÁCH NUÔI TÂM CỦA NGƯỜI TRUNG-QUỐC

(Tiếp theo)

Trong việc nuôi tâm, tuy có làm đều gay go, song có một điều cho tâm ăn dầu là một điều rất nên chỉ yêu cho những nhà nuôi tâm, hề cho ăn nhảm cách thì được lợi nhiều, mà cho ăn sai cách thì mất tâm thì phải lưu tâm cho làm mới được.

Phàm những tâm con, từ ngày mới nở cho đến khi ngũ lên một, thì gọi là một tuổi; từ thức lên một cho đến khi ngũ lên hai thì gọi là hai tuổi; từ thức lên hai cho đến khi ngũ lên ba thì gọi là ba tuổi; từ thức lên ba đến khi ngũ lên bốn thì gọi là bốn tuổi; từ khi ngũ lên bốn cho đến khi lên búa thì lại kêu là năm tuổi.

Trong lúc tâm mới lên một, thì mỗi ngày phải cho ăn dầu năm kỳ, phải xát dầu cho kỹ và cho thiệt nhỏ. Năm kỳ cho ăn là: Sớm mai 8 giờ một kỳ; 11 giờ một kỳ; chiều 3 giờ một kỳ; 7 giờ một kỳ; 10 giờ một kỳ. Khuya lại lời 1 giờ, cho ăn thêm một kỳ thì càng tốt lắm.

Đền khi nó lên hai tuổi rồi, hình vóc lớn hơn, thì lại phải cho nó ăn cho đủ sáu kỳ. Lúc bây giờ tâm đã trọng rồi, mỗi ngày phải thay nong mà đồ phần ra, song thay nong thì phải trải lưới lên trên mặt nong, rải dầu ít hơi cho tâm leo lên tâm lưới, rồi hai người hai bên, giờ tám lưới lên mà bỏ qua nong khác, làm như

vậy thì mới giữ được sự thanh khiết luôn luôn, dầu cho ăn phải xát trọng chừng 3 phần.

Tâm lên ba tuổi, dầu phải xát 4 phần, mỗi ngày cũng cho ăn sáu kỳ. Tâm lên 4 tuổi mỗi ngày cho ăn còn có 5 kỳ, mỗi kỳ cách nhau chừng 4 giờ đồng hồ, dầu phải xát trọng chừng bốn 5 phần.

Đền khi tâm đã lên 5 tuổi rồi thì dầu để nguyên là mà cho ăn, chẳng cần chi phải xát, song phải đảm bốt một kỳ, mỗi ngày cho ăn còn chừng 4 kỳ thì mới là trúng phép.

Khi mắng 5 tuổi rồi thì gọi là tâm chính, ấy là lúc kéo kén mưa tơ, hình vóc trong ngấn sáng suốt.

Muốn biết tâm mưa tơ nhiều ít thì phải coi trong kỳ 5 tuổi, hề nó ăn dầu nhiều thì mưa tơ cũng nhiều, mà ăn dầu ít thì ít mưa tơ cũng ít. Ấy là lúc tâm khởi sự kéo kén mưa tơ, những nhà nuôi tâm cũng khá nên lưu ý.

Tân-châu, NGUYỄN-CHÁNH-SÁI

NAM-CHAU 農實論 Nông cổ thiết luận (Tiếp theo)

Nghề nông, cổ, của xứ ta xưa nay; Việc nông, thì quốc dân ta lo phá rừng, đào kinh, qui dân lập ấp; Ngày nay coi lại, thì ruộng Tháp-mười, Cà-mau, Trà-bang, Rạch-giá, Tắc-sậy, Canh-đen, và nhiều chỗ đã mở mang rồi, biết là ư, triệu nào, công khó của quốc-dân ta biết là dường nào; Nhưng lối ra mới lợi thiệt-ngh ệp về phần canh-nông của quốc-dân ta chung hưởng, bây giờ ở đâu? Thì đã sấm tâu-buôn, cất nhà-máy, lầu, đài

chỗ thương-mãi, xa mệ chốn phiên-ba, dăng-dăng trên đất Việt-Đã thâu trừ rồi, kia China, kia Ấn-độ, ngan ngan tầng tầng, vinh vinh diệu diệu... Kia kia ôi! mỗi lợi thế-sang của dân-đoàn Nam-kỳ ta, hãy là ra cửa Cửa-giờ mà đi tước nhân này, như dòng Đông-hải, như núi Thái-san, cuống cuống đầy đầy. Như: Huỳnh-hạc nhất khê bắc phục phần. (Như chim Huỳnh-hạc bay đi rồi chẳng thấy trở về, biết là ngàn nào.)

Nghề cũ của dân-tộc ta, bắt quá cũng muốn phò Chà, thuê lâu Khách, rồi mua sỉ đồ của người mà buôn bán, như thiết hàng hóa và lúa gạo, vân... thì quốc-dân ta đều bôn tri cùng nhau, xuất tiền nhà ra mà lập thương-chánh cho ngoại-thương thân lợi; Việc nông cũ của quê-hương ta từ đây nhân chừ, sơ sơ trước mắt, quốc-dân ta vùng đường này, nghèo đường này. Nhưng vùng đường này hãy còn một ngày kia Chánh-phủ của ta mở mang mà giáo-dục dân-đoàn ta, trở nên một xứ công-nghệ giữa Nam-châu này, chỉ như nghèo đường này, mà quốc-dân ta chẳng bôn ba đem cái lợi cũng-bôn (lúa gạo) của ta về, e một ngày kia quốc-dân ta khai phá nghề canh-nông, diển địa thành thuộc rồi; Chừng ấy họ coi chừng quốc-dân ta khai phá rồi, đem tiền của ta ra, nay treo một số vườn, mai mua một số đất, lần lần trướng cũng về tay khách-trú.

Đồng-bào ôi! Những lời sợ dại của tôi tỏ đây, nghĩ chẳng khác nào như: Kỳ nhơn vu thiên, (người nước Kỳ hàng lo trời sập, cho nên thường hay bẻ nạng mà chông trời.)

Vấn sự giàu sang của đồng-bào ta hiện tại đây, tôi mô giám Hiên tha nhơn chí chí khí, diết tự kỷ chí oai phong, (khoa cái thịnh giá của người, mà che lấp cái oai phong của mình.) Lời nói của tôi mà lo cho đoàn hậu-tấn đây, vì chẳng khác nào người nước Kỳ đại lo trời sập. Tuy vậy cũng có ích để làm trò cười cho Khán-quan giải muộn, chớ có ích chi những tiếng gọi mơ màng, lời lo phượng-phất. Song sự sợ dại của tôi đây, thế nào đồng-bào cũng nực cười đây lác mà nói rằng: Cái người sao bây chừ đây

Thuộc CẢ-LỚP thiệt là thơm ngon mà lâu hư, lâu mục.

HÌ TÍN

Ông Nguyễn-văn-Tri là Thông-phán từng chánh tại Tâyninh, nhờ giúp việc thăm niên, lại đặng liêm công mầu cáng, nay đã hưu-trí rồi mà Chánh-phủ chẳng hề quên ngài là một đảng tời hiền, hết dạ nhiệt thành vì dân vì nước, nên mới gia tặng cho ngài lãnh chức Tri-huyện hàm.

Hôm 5 avril rồi đây ngài có dọn một tiệc mà thết đãi những thân-bằng cùng quyến-hữu của ngài.

Lúc ấy có quan Chủ-tỉnh với quý Phu-nhân, quan phó Tham-biện, quan Chánh-tòa cùng quý Phụ-nhân và các viên quan Tây, Nam, các Ty các Sở nội tỉnh Tâyninh đều tụ đến đủ mặt mà mừng cho quan Huyện.

Khi dùng rượu khai vị rồi thì quan Chủ-tỉnh đứng dậy thay mặt cho các quan Langsa mà chúc mừng cho quan Huyện một đôi lời rồi kiêu luôn mà về dinh.

Các quan theo đưa ra khỏi cửa rồi mới trở vào mà dự tiệc.

Tiệc vừa mãn thì quan Huyện bèn đứng dậy mời các quan dùng rượu Champagne và tỏ lời cảm tạ các quan có lòng quyền cô, có dùng một tiệc mà đãi ngài lúc ngài hưu trí, thì quan Phó Nguyễn-hào-Nhơn cũng đứng dậy thay mặt cho các viên quan bên Phan-Ty mà chúc mừng cho quan Huyện ngày nay đã được vui thú an nhàn, công thành thân thoải, ấy là một điều rất vinh toại cho phận râu mày.

Kể đó có quan Huyện Tô-ngọc-Đường đứng dậy xin đọc một bài khánh-hạ như sau này:

Tôi xin phép viên quan các ty đương sự tại tỉnh này đặng rõ đôi lời máng cho ông Phan Nguyễn-Đại-Nhơn là một người bạn thiết của tôi mới được thăng thọ Tri-huyện.

Tôi lấy làm hừa hạnh mà đến dự tiệc này, cũng nhờ quan Huyện nghĩ tình tôi là bạn mọn

mời đến tôi. Nên nay tôi về đây đặng máng tán quan cho quan Huyện. Và tôi quen biết với quan Huyện là lúc tôi còn đi học. Thuở ấy mỗi khi tôi gặp ngài thì ngài thường khuyên bảo học cho mau đặng về mà giúp việc với ngài.

Cho hay: nhơn nguyên thiên tủng, chẳng bao lâu tôi thì ra làm việc, lại được nhà-nước thuyên bổ tôi về tủng sự tại tỉnh Tâyninh.

Từ ấy nhân này, có hơn hai mươi năm dư, tôi thường đem thấy ngài thiết người lánh tỉnh thuận hậu, ăn ở từ hòa, trên vì nước dưới vì dân, khấn khấn một lòng, chẳng kiêu chẳng lẫn.

Vậy cho nên ngài tủng sự tại tỉnh gần ba mươi năm, hết lòng lo lẩn việc quan, trải dạ thương yêu dân chúng, trong ty quan yêu bạn mến, ngoài làng tủng kẻ kính người vì.

Thâm thoát ngày qua tháng lại, ngài lại đặng kỳ trí sĩ. Tuy sức còn giúp việc nước đặng năm mười năm nữa, mà ngài muốn dứt đường công danh mà an vui theo miếng sáng. Đã nhiều phen quan trên an ủi, bằng hữu càng đáng, ngài cũng nản nản quyết một xin trí sĩ cho đặng mà thôi, ấy là công thành thân thoải, lý sở đương nhiên.

Nhưng mà tôi cũng rõ biết ý ngài, xé vì niên cao kỹ trường, gia thế kinh dinh, ước thanh nhàn cho toại chí già, mặc thích hứng non nhàn nước trí.

Lại cũng tại phần nhiều người xứ này, ít biết phân trái phải, có một lòng bực ngài vong ân, thấy ai có quờn làm bộ ăn cần, đặng cậy thế hại nhơn ích kỷ. Khi có việc ra đời lay dạ, xong việc rồi mùa mở khuya mới, lại muốn hại người ơn, đặng đem lòng bực ngài, vì chức lợi riêng không nghĩ suy phải trái, thấy người quan yếu dân chuộng, đem lòng ghen ghét, oán chạ thù vơ. Bày đều đòi trả mà làm cho người mất danh diện, trông mong cho người táng sản bại gia, thì mới đặng vui lòng đẹp dạ.

Vậy mà còn có kẻ xử quyền phụ thế, ghét ghét ghen ghen, đờn nhơn thăng kỹ, vì chức lợi riêng không nghĩ suy phải trái, thấy người quan yếu dân chuộng, đem lòng ghen ghét, oán chạ thù vơ. Bày đều đòi trả mà làm cho người mất danh diện, trông mong cho người táng sản bại gia, thì mới đặng vui lòng đẹp dạ.

Ngài cũng choán thây, song ngài ép lòng chẳng đã, đợi đến kỳ ngài quyết một hồi hưu, mặc tình ai mua oán bán cừu, trời kệ kẻ vong ân bực ngài.

Bởi có ấy ngài mong lòng chẳng đoái, chữ công danh ngài quyết nếm chẳng buộc ràng, ép hết tình ngài cũng từ sang, cực chẳng đã quan trên phải y lời ngài ước nguyện, nay lại thường phẩm hàm tri huyện, cho phỉ tình lao khổ mấy mươi năm, một là làm cho vui dạ công thân; hai là để gương lành cho hậu tằm.

Phần tôi tuy đương xa điều vợ, thầy ngài mời với về phê việc quan, xin phép về đây, trước là máng tán quan cho ngài, sau tạ ơn ngài dạy biểu lúc tôi mới thuyên nhậm tỉnh này, trăm mối việc nhờ ngài nhắc nhở, tuy chưa gặp diệp đến ơn cho rõ, chớ công khó ngài bao thuế cho quèo, nhờ phước trời danh giá vững bền, ơn ngài ấy ngàn năm bia tạc.

Vài lời vàng đá, xin ngài chớ phụ tình, cầu ông bà phước thọ trường ninh; nguyện tôn tể miệng trường miếu đệ.

TRAI TẶNG THI NHỨT THỨ

Nhơn tin chẳng thọ với máng ông,
Tri-Huyện, trước ban rất xứng công.
Giúp nước mấy năm bia lánh sự,
Tân quan một thuế rặng nền danh.
Đành chung đã phỉ mũi sang cơ,
Tặng cúc công xue bạn ước trong.
Gặp vận ba sinh đã phỉ nguyện,
Như vậy mới toại chí tang bồng.

TÔ-NGỌC-ĐƯỜNG

Tri-Huyện tại phòng Thương-tho,
SAIGON.

Rốt hết có ông Phan tòa Nguyễn-thành-Huân cũng đọc tiếp luôn một bài như sau này:

Nay chúng tôi ở bên Tòa-án đều kính máng ông đặng thăng thọ Tri-huyện hàm và xin cung tụng công danh của ông một đôi lời, kể là:

Ngày 29 avril 1885, lãnh cấp bằng làm Thơ-ký tại trường Thông-ngôn Saigon.

Ngày 7 mai 1887, lên chức Thơ-ký thi sai hạng nhì, rồi dời lên tủng chánh Tâyninh, ở đó ông làm đủ lực, lên đến chức Thông-phán hạng nhất, mà lo việc giúp nhà-nước vuôn tròn, không một điều như bợn, cho đến ngày hưu trí tại Tâyninh, thì có đặng 4 tằm Médailles quan trên ban thưởng, đến ngày nay quan trên không quên công lao, lại cho thăng thọ chức Tri-huyện hàm đã xứng đáng.

Ấy là:

Đứng hiền đức danh lưu thiên cổ tại,
Bực tài năng tiếng để vạn đại tôn,
Hoàn thiên bất phụ hảo tâm nhơn,
Hề làm lành thì gặp phước lành,
Bồi trông đợi từ nhiên đặng đạo,
Lúc tủng chánh vung trống nền nhơn hậu,
Niềm ở ăn độ lượng khèo công phu,
Chồn quan nhơn trong sạch tiếng ngàn thu,
Qua biển hoạn ra tay bươm lái vững,
Phong cảnh Bông-lai vui hứng,
Bông-sơn cao ngoạ thanh nhàn,
Sảng danh lộc phát tiến ban,
Danh giá còn đeo theo lẽ đạo,
Bồi trước đường tư rắt khéo,
Nên nay vồng giá nghinh ngan,
Chúng tôi máng cho quan Huyện, bà Huyện
và quý quyền bình an,
Đông rập tiếng tung hô,
Đại-Pháp vạn tuế,
Đông-Dương Pháp-Việt vạn tuế.

NGUYỄN-THÀNH-HUÂN
Thông-ngôn Tòa án.

Cuộc kháng hi Huê-kỳ Nhập cuộc chiến-tranh

Tại quận Cao-lãnh

Hôm 14 Avril rồi đây quan Chủ-quận là ông Đổ-văn-Điền có xin phép quan Chủ-tỉnh Sadec, bày cuộc chơi lễ mừng nước Huê-kỳ vào cuộc chiến tranh giúp với Đồng-minh ta mà tiêu trừ Đờ-tặc, ngày ấy các nơi công-thự và các nhà công-sở các làng kế cận, đầu đó đều có treo cờ, chiếu lại lối 3 giờ rưỡi có chưng cỗ theo thứ lớp như vậy :

1o Một đạo binh Langsa có nhậ và cờ tam-sắc đi trước, sau có kéo theo một cây súng 75. Thầy ký-lục tại quận là Nguyễn-dăng-Điền giả làm Nguyễn-soái cầm đạo binh ấy.

2o Một đạo binh Huê-kỳ cũng có cờ hiệu đi trước, và quan Nguyễn-soái cầm binh. — Đạo binh này dùng rông lính lưu-hậu làm binh, nên coi có sự nghiêm nghị và thứ lớp hơn đạo binh trước.

3o Cờ xi và cờ đỏ đều dùng đỏ của đình, thiên hạ các nơi tựu đến coi đông nức. Thiết thuở nay tại quận Cao-lãnh chưa có cuộc chơi nào mà vui động như vậy. Ấy cũng là nhờ có quan Chủ-quận hiệp sức với hương chức làng sở-tại là làng Mỹ-trà và hương chức làng Hòa-an là làng kế cận, hết lòng lo lắng chủ trương, nên mới được vẻ vang như vậy.

Vả lại quan Chủ-quận Đổ-dại-nhân mà nong nả lo lập cuộc chơi này đây là vì ngài có lòng nhiệt thành cùng Mẫu-quốc, nên mới bày ra trước là tờ dấu kính mừng cho Đồng-minh ta nay lại được thêm vì thêm cánh, dựng đồng tâm lực-lực mà tiêu diệt lũ bạo-tàng là quân Đờ-tặc cho rồi, ngõ hầu hưởng chung cuộc hòa bình cho sớm ; sau là quyền tiền để giúp cho hội Hồng-thập-tự, dựng mà phụ ích cho cuộc chiến-tranh này, ấy là một điều của lao đáng khen đáng kính.

Tuy vậy mà ngài chẳng hề chiếm lấy công cáng cho ngài, nên ngài có chạy tờ cho quan Chủ-tỉnh Sadec mà xin ban khen cho hương chức các làng đã có

đồng tâm cộng sự mà lập cuộc lễ ấy với ngài. Xét bấy nhiêu đó thì đủ rõ ngài là một ông quan rất nên liêm chính.

N. C. M. Đ.

大法禮儀 Đại-Pháp lễ nghi (tiếp theo)

ĐẠO THẦY TRÒ

Thầy thay mặt cho cha mẹ, nên thầy được cả quyền của cha mẹ nấy cho. Vì vậy thầy là cha mẹ, làm trò phải thương kính thầy như cha mẹ. Tuy tình thầy trò chẳng được như tình cha con, song thầy mà xứng đáng mặt thầy, có thua gì cha đâu, có khi hơn cha mà chớ. Như thuở xưa, ông Hoàng Théodose le Grand ký thác con cho thầy Arsène, có nói rằng : « Từ đây thầy là cha mẹ nó, mà lại là cha mến yêu nó nhiều hơn tôi nữa. »

Phận sự của một ông thầy rất quan-hệ, phải can đảm, phải cẩn thận, như là phải có trí. Nhiều khi cũng phải vì trò mà quên hẳn-phận mình đi. Điều đặc học trò vào đường chánh-ly và đạo-đức, tập tánh học trò cho ra sốt sắng, cho có ý chí, ấy là việc nặng. Còn giảng cái tánh hung-bạo của trò, đổi tánh xấu ra tánh tốt, dạy ghét đều tà, ưa đều chánh, có phải là khó khăn? Vậy thì còn nghề nào trọng vọng hơn nghề thầy giáo?

Nhiều người phiến-há vì thầy làm nghiêm, khác-bạc học-trò. Nhưng mà không nghiêm thì trò không sợ, rồi làm sao mà dạy cho nên được. Hễ học trò hư, thầy mang tiếng. Việc học chẳng phải là cuộc chơi, mà muốn cho vui. Nếu lúc còn thơ ấu muốn vui thì khi trưởng thành phải cực.

Vua Alexandre le Grand có nói rằng : « Ta mang ơn thầy ta là Aristote nhiều hơn cha ta là Philippe. Cha ta để ngôi báu cho ta, còn thầy ta thì chỉ cách cho ta cai trị nước được vững bền. » — Kẻ có lương-tâm, chẳng những kính thầy mà thôi, lại còn thương mến nữa ; kẻ ấy lại hay quên đều làm lỗi của thầy, mà nhớ đều thầy làm phải luôn, — chẳng coi thầy

như khách lạ, cứ trông cho có dịp mà đến hồi công giáo-dục.

Lòng biết ơn của con người, chẳng phải là kẻ tiêu nhơn có được, duy có người quân-tử biết mà thôi.

Như vua Marc-Aurèle, quyền cao lực cả, mà chẳng hề quên thầy mình xưa. Người muốn thợ chạm hình thầy người trong bản vàng, rồi đem treo giữa đền, mỗi ngày làm lễ cầu người đến trước hình, cảm ơn chúa ban cho người các đáng xứng-dáng làm thầy người.

(Sau sẽ tiếp theo)

TRẦN-PHÁT-VĂN.

女界鐘

NỮ GIỚI CHUNG

(Tiếp theo)

Suy đạo hôn-nhơn, không chỉ qui cho bằng thích-hiệp, vẫn tánh tình thích-hiệp đó là ; một phương thuốc vệ-sanh mẫu nhiệm của đạo vợ chồng ; cho nên theo ý kiến chung, tưởng một ông Nam-tử, chọn một người nữ-nhơn, cho hiền công, ngôn, dung, hạnh, đáng mà vui niềm đạo nghĩa chung gói bách niên, một người dường ấy tưởng bấy còn khó lựa cho vừa, mà còn có ông chẳng may..... đi ra thờ giải, đi vào thờ vẫn thay, hưởng rưng rục cho tới 12 người (năm thế bảy thiếp) làm như giặc Bắc-khẩu trong nhà, (giặc Bắc-khẩu là : Tục An-nam ta xưa, hay bị nước Tàu ăn hiếp, ý binh mạnh tướng rông, nên An-nam ta buổi đó, có làm đều chi ngang nghịch, thì hằng dà kéo binh rông tướng mạnh qua rồi đi, chừng ấy An-nam ta sợ đã hết hồn hết vía. Cho nên việc chi dữ-tợn lộn xộn thì đều gọi là giặc Bắc-khẩu ; Bắc-khẩu là chỉ cho Trung-quốc ở hướng Bắc của ta) thế nào mà mấy ông chuyên chế cho nổi 12 vị nữ tướng đó. Vẫn việc nhà lúc thái-bình thì mấy cô là hiền-thê mỹ-thiếp đa, chớ đến việc nhà có đều chi biến loạn, thì mấy cô đó là Đứ-Hồng Đứ-Triệu, Kim-Đỉnh, Thoại-Ba,

Giấy LÊ-NIL là giấy tinh-anh thượng-hạng.

Tiếng Langsa khó Tiếng Annam khó

Dịch Langsa ra Annam cũng khó

Báo « Công-luận » số 52 đề ngày 26 avril 1917, khoản « Nam-kỳ thời sự », trang 12, bài « Vụ cướp phá tại chợ mới Saigon », nơi sau rồi nói :

« Bọn này đây mới chánh là quân ản-cướp cạn, tiếng tây kêu là pirate de grand chemin, chữ requins de Cochinchine, chẳng phải ản-cướp cạn, nói bậy bị phạt mà chêt giờ ! »

Ông chỉ chi cầm bút mà xuống câu này, có y báo biếm bài « ản-cướp cạn » trong khoản « Thời-sự » báo « Nông-cổ » số 8. Đây tôi chẳng có ý nói đến việc công-đường, chỉ xin giải cho rõ vì sao mà tôi dịch requins de Cochinchine là ản-cướp cạn, nghĩa là công luận văn-chương mà thôi.

ản-cướp cạn nghĩa là gì? Theo Annam ta, dục đồ của người hời có đâm chém, hoặc không đâm chém thì kêu là ản-cướp. Mà thuở xưa nơi ta, ản-cướp hay dùng thuyền, dùng ghe, theo sông rạch mà cướp dục, đầu có đi đánh phá nhà nào ở nơi đất liền, cũng phải có một chiếc ghe đậu gần đó dựng coi chừng hễ có động tịnh thì bươm, (chữ này cũng bởi chữ bươm ghe mà ra). Tuy suy cho tột lý mà luận đến nhà cát nơi đất liền, chớ phân đông người Annam thì cát nhà dựa mé sông, mé rạch, cho gần đường nước cho tiện hơn, chớ đường bộ gay-go hiểm-trở lắm.

Lấy chữ cạn riêng ra mà giải nghĩa, thì cạn là chữ phân đối với sâu, vậy thì cạn là có ít nước. Như nói sông cạn, rạch cạn, thì là sông ít nước, rạch ít nước, đáy sông, đáy rạch ấy không xa mặt nước bao nhiêu.

Bây giờ ản-cướp cạn là đi gì? Có phải là quân dục đồ của người ta nơi cạn, nơi mé sông, bờ sông không? Ấy vậy, bọn ản-cướp cạn không buộc phải có ghe. Giả

nữ sinh họ lên mà khăn niệm động ta-bà-bà, đầu mây ông có giới cho mây, hồ thân cũng không kịp. Ấy chẳng qua mấy ông thấy chị em ta chẳng học nên tánh hay ghen mà nói nhác chơi vậy chớ, nghĩ cho mấy ông mà giám chữa cho đến 12 người đàng-bà bắt học trong nhà vậy sao?

Gái chính chiến một chồng : Một chồng đó là, dạy chúng ta phải chuyên đức hạnh với chồng cho trọn đạo phu-xương phụ-tùy, an-niêm trinh tiết, hưởng giàu sang, chung nghèo khổ, đưng làm cho bại gia-cang, lỗi niêm chồng vợ, ấy là phận gái thờ chồng, gương tốt của bọn nữ-lưu ta chiếm người có bao nhiêu đó mà thôi, cũng còn ngoài việc đạo lý của vợ chồng, Thành-hiền đã định rất nhiều, luận đàm không xiết ; chớ lời truyền gái chính chỵên một chồng, chị em ta thoãn nghe dường như lời nói ấy chưa cạn lẽ. Nghĩ chẳng may như vậy : Có một người đàng bà chống chệt, tuổi bấy còn xuân (20 tuổi) mà nhà nghèo, con đại, mẹ già, vóc hồ liêu đó, biết lấy chi mà nguồn sự phủ dục (trên nuôi mẹ dưới nuôi con) phận yếu đuối này, cảnh tình đó, phải làm sao? Nếu lấy chồng mà nương dựa, cho an thân già, cho tròn phận trẻ, thì e đạo chấp-kinh lại cho rằng thất trinh, thất tiết với chồng xưa ; háng vì một cái tiết với chồng đã qua, mà chẳng đoái tới hai cái nhơn-đạo sờ sờ trước mặt đây, thì đạo tưng quyền lại cho là có tiêu thất đại, (trọng cái tiết nhỏ, mà bỏ cái đạo lớn). Cho nên người sanh trên thế, xử trong vòng đạo nghĩa, tưởng đạo nghĩa nào cũng là đạo nghĩa, nhưng cũng có đạo nghĩa trọng, đạo nghĩa khinh, đạo nghĩa cần dùng có ích, đạo nghĩa cần dùng chừa có ích, đạo nghĩa cần kíp, đạo nghĩa chưa cần kíp. Háng người đã rèn lòng đạo nghĩa rồi, có thuở chấp kinh có thuở cũng tưng quyền. Nhưng xử trong niềm nhơn-đạo, đưng có lỗi niêm nhơn-đạo thì hay ; song làm người phải học-thức rồi, thì để nghe, để thấy, để làm người có nhơn có đạo.

(Sau sẽ tiếp theo)

M. NGUYỄN-TỬ-TMÚC.

như một lớp quân hoang kia đi dạo, tình-cờ gặp một chiếc ghe đậu cheo-leo nơi mé sông (chỗ cạn) hiệp lực nhau mà cướp dục chiếc ghe ấy. Bọn đó chẳng phải là ản-cướp giòng, ản-cướp nghề, nhưng mà bởi dục đồ người nên cho là ản-cướp mà là ản-cướp cạn.

Rồi sau có người muốn cợt, thầy anh em bạn mình làm ngang lầy đó của mình dưng mà không hỏi mình, điều rằng : « Mày làm quá ản-cướp cạn ! » Ấy vì chẳng phải ản-cướp nghề. Lăn lặn thành ra tục, thì ản-cướp cạn là tiếng nói chơi, nói trưng, nói pha-lỡng không nặng nghĩa như chữ ản-cướp tron đó.

Có nhiều người tưởng mình là Annam thì rành tiếng Annam, nên muốn nói chi thì nói, chớ không để tiếng Annam cũng khó như các thứ tiếng vậy, phải tri nguyên rồi mới nói mới ráo-rẻ lời nói được. Đưng thầy người nói « một năm chỉ tới » mình cũng phải nói tới chớ không nên nói cuối, rồi ai nói « một năm chỉ cuối » mà cho rằng trệt.

Requins de Cochinchine là gì? — Tiếng Langsa requins dịch ra tiếng Annam là cá-mập, bởi chữ requiem (chữ La-tinh) chỉ là một thứ kinh để rồi linh-hồn cho kẻ mãng phán (về đạo Thiên-chúa), kêu là kinh tử cũng được. Người đi biển-giá, hễ gặp cá-mập (requin) thì chắc không còn hồn, nên biết rằng phải đọc kinh-tử requiem. Cho nên chữ requin bởi chữ requiem nói trại mà ra. — Nói vậy, requins de Cochinchine là cá-mập ở Nam-kỳ sao? Không phải vậy. Luận theo ý xa thì : cá-mập có thể giết người, nếu người mà có thể giết người, có nên cho là cá-mập không? Nhưng mà giết người không phải đâm chém mà thôi, mưu thần lưỡng gạt của người, làm cho người thất chí mà quyền-sanh, cũng là giết vậy. Người An-nam chưa quen kêu ản-cướp là cá-mập, cho nên requins dịch ra cá-mập khổ nghe, phải cho là ản-cướp cạn, mà dịch ra còn nhẹ nghĩa hơn chữ Langsa nhiều. Dưng ấy, tưởng không xa nghĩa cho lắm mà trưng tiếng Annam, miễn là không nói Đứ sanh cầm như « Công-luận-báo » thì thôi.

Vả lại mỗi nước đều có tư-tướng, riêng, chữ nghĩa riêng muốn dịch ra cho đúng chẳng phải dễ. Như chữ *casseroles*, dịch ra Annam sao? Bất quá thì nói là *nồi-sắt nấu thịt*, mà nói vậy ai hiểu cho? Nên phải đặt một tiếng trại ra là *cách-son* hay là *son*, tuy là Tây không phải Tây, Nam không phải Nam mà mình hiểu. Có khác nào *requins* mà dịch ra *cá-mập* người không hiểu chăng? Vậy cứ theo chuyện nói dưới đó mà để tựa thì còn chữ nào trảng hơn chữ *ăn cướp cạn*? Nếu đi mưu lấy *thẻ sang đoạt*, dứt của người, có khác chi dùng *lực* mà dứt đó người chăng? Vậy thì cái nào cũng *ăn cướp*, nên cho *ăn cướp cạn* ấy hãy còn chưa đúng.

Cứ theo báo «*Công-luận*» *ăn cướp cạn* là *pirate de grand chemin*. Nếu nói là *voleur de grand chemin* là chữ của người Langsa thường dùng, chứ *pirate de grand chemin* chưa nghe người Langsa nói đến, thì *voleur de grand chemin* là kẻ *ăn cướp*, dứt đó, chứ không phải *ăn cướp cạn* (*pirate improvisé, faux pirate dans le sens propre escroc, par extension et espèce de pirate dans le langage des badins*).

Ăn cướp cạn, báo «*Công-luận*» cho là *pirate de grand chemin*, còn *requins de Cochinchine*, «*Công-luận-báo*» dịch ra sao? Tôi cứ xin nghe dạy *bất năng tác văn* ấy là sự thường.

Cáo lỗi cùng các đảng tư-văn, tôi ra mà hiện-bạch mấy điều, viết nhiều chữ Langsa đây chẳng có ý khoe tài học, vì tôi chẳng phải là học được bao nhiêu, song thấy báo «*Công-luận*» có ý bao-biêm, dùng lời nặng-nề mà nói không đủ lẽ, nên tôi phải rành mà giải ra cho rõ ràng. Còn vụ Trương-vân-Bến, thì về phần các quan Tòa phán-đoán, tôi không biết chi mà cãi lẽ được. Vậy thì bài này, luận về dịch chữ Langsa ra chữ Annam mà thôi.

Luôn dịp tôi xin hỏi *Công-luận-báo* một điều mà học chữ tôi không có ý bao-biêm chi, vì thuở nay tôi có nghe người ta nói *hãng-lâm* và *hãng-sản*, chứ chưa thấy ai nói *hãng-gia* bao giờ? Mà trong *Công-luận-báo* số 53 nơi trương thứ 9, bài «*Vụ Trương-vân-Bến*», có dùng một câu chỉ chỉ mà: *Tánh tình ngay*

thằng, hãng-gia, hãng-sản, hãng-lâm đủ hết. Vậy xin dạy giùm tôi, cho hiểu rõ hai chữ *hãng-gia* đó, thì tôi lấy làm cảm bội chẳng cùng.

TRẦN-PHÁT-VĂN.

MÁY XOAY LỬA ra gạo trắng

Monsieur Nguyễn-thanh-Liêm có mua máy xoay lớn nên muốn bán máy xoay lửa nhỏ (xoay ra gạo trắng), máy này chạy bằng dầu lửa thì thường rất phương tiện, mỗi người đều coi máy được, không cần chi người thạo trong Lục châu có muốn dùng máy xoay ấy xin mời đến nhà hay là viết thơ mà thương nghị.

NGUYỄN-THANH-LIÊM. à An-hóa (Mytho)

Thi phổ

Tặng M. NGUYỄN-TỬ THỨC

Đại-biểu Nông-cổ Min-dam

Khen thầy Tử-Thức đáng tài l'ing;
Luận cuộc Nông. thơ: g rất rõ ràng.
To nhỏ xướng rao lời tri hóa;
Nhỏ: nhân tìm kiếm nẻo khôn ngoan.
Rừng nên mượn sức cây cao thấp;
Thuyền nặng theo chiu sóng ngồn ngan.
Việc mực thêu nên lời khúc trực;
Công phu cang tỏ giữa trần-gian.

BÔNG-DANH.

Hoà nguyên vận

Cầm thi quen thú chốn nhà lang;
Ái: độc vì chưng thể buộc ràng.
Đút mực thử soi gương khúc trực;
Phong trần chi thiếu bực khôn ngoan.

Nhọc lòng Bá-tử đại khôn đại;
Mượn về Hồ-công ngan số ngan.
Hỏi bả: tư-văn ai có biết?
Cho rồi cái phạ: giữa ngay gian.

NGUYỄN-TỬ-THỨC.

Kính chúc quý-quá văn-trưởng thanh lân, nguyên tôi có đánh số «*Hồ-g-thập-tự*», không trùng số nào, nên tôi ngụ ý là n một bài thi siu này xin quý-quá hành vào báo cho cá: thi-ông thi-cô họa chơi tiêu khiển.

Thơ rằng:

*Tướng là trùng số mà nhờ.
Tê ra trời-lớt hết chờ bạc muốn.
Tướng là đánh số trúng mà nhờ;
Trời: lớt bạc muốn hết đợi chờ.
Độc đặc hồng rời đưa mặc bươm;
Tiểu phần bực tuốc giống hình trơ.
Sang giàu ầu mạng nơi trời đạh;
Thắng bại lẩn phen vì cuộc cờ.
Mãi sắc đã từng nên nghiệp cả;
Có ngày gặp gỡ phỉ òng mơ.*

CÁM-MAU, TRẦN-ĐẠI-ĐỨC.

Xin thi ông thi cô họa chơi?

Họa chơi:

*Lâm-l: lấm-luống lợi là nhờ;
Đánh số là n-le lấm-luống chờ.
Lấp lửng hoành tài lo trật lất;
Lở lạng mạng bạc lại làm trơ.
Sương lũng lợt lạc chang là n liêu;
Gió lạnh lung lay lược là cờ.
Lẩn lự lo lường lờn luối lất;
Cũng vì lỏ: lỏ tấm lòng mơ.*

TỨC-THU.

**Rượu Sâm-banh hiệu
MARQUIS DE BERGEY
là rượu nhứt hảo hạng.**

改良笑話

CÁI LƯƠNG TIÊU QUẠI

Dầu cước

Có một bươm kia đang cước đất ngoài đồng, mà tánh người siêng sản, tới bữa cơm mà chưa chịu về ăn, cứ đứng cước rắng cho rồi lói. Vợ nó nàu cơm rồi ngồi chờ không động, nên phải chạy ra mà kêu, song con mèo có tánh làm biếng, không chịu đi cho tới chỗ mà kêu chống, còn cách xa chừng 4 năm công đất thì đứng lại đó mà kêu. Thằng chả bèn la lớn lên mà trả lời rằng: «*Khoan đã, để tao dầu cái cước đã!*»

Khi về nhà vợ chống ngồi lại ăn cơm với nhau. Thằng chả nghĩ lại giựt mình, mới nói với con mèo rằng: «*Húy mệt đi! Hồi này tao quên, tao dầu cái cước mà tao la lớn quá, không biết chừng, nếu đưa gian nó rõ được cơ quan, thì át nó thừa lúc tao về ăn cơm đây, ở ngoài chắc nó khôn cây cước.*» Thôi, mẹ nó ăn lần đi,

để tao chạy ra đem dầu chỗ khác mới xong.» Nói rồi chạy gióng ra đồng quá nhiên bị chứng khôn mắt cây cước đã bao giờ rồi. Anh ta đứng ngó bươm một hồi, rồi chạy về nhà, ngoắt con mèo vào buồn kể tai mà nói nhỏ, rằng: «*Nè! Mắt cây cước rồi.*»

Vinh-an-hà, DU-NHẬT-TỬ.

偵探小説

Trình thám tiêu thuyết

(Tiếp theo)

Khi Lai-xuân-Điền đưa Mai-Anh đến nhà bà Hà-phu-Nhân rồi thì từ giả mà trở về chỗ ngụ, ngồi suy nghĩ một hồi rồi nói thầm một mình rằng: «*Việc này nếu nghĩ cho Xảo-Châu thì thiệt là oan lảm, thối, để ta cũng rắng mà báo chữa cho nàng, đừng coi vụ này chung cuộc rồi, thế nào cho biết.*» Nói rồi bèn lấy theo ý-kiến của mình mà viết hết ra từ đầu từ cuối như sau này:

Khoản thứ nhất. — Theo lời khai của Trình-vân-Việt, thì Xảo-Châu có ý bắt bình ông Vương-vĩnh-Tiên.

Nhưng xét vì trong tình chú cháu, sao cho khỏi khi giận khi thương, ấy cũng là việc tâm thường, không lẽ vì giận hơn một chút mà đến đời giết người.

Khoản thứ hai. — Con đời là A-Hoa, khi vào phòng Xảo-Châu rồi thì không biết bản đi đâu?

Nhưng xét theo lời Xảo-Châu khai, thì A-Hoa chẳng hề có vào phòng nàng đêm ấy. Điều ấy tuy là nhứt diện chỉ từ, song Mai-Anh cũng nói A-Hoa không phải là đứa hun dừ, nếu vậy thì A-Hoa cũng không quan hệ chi với vụ này, mà cũng không quan hệ chi cho Xảo-Châu, nhưng chẳng luận có không gì, hề tìm không được A-Hoa thì không lấy đầu mà làm chứng cơ.

Khoản thứ ba. — Về việc Mai-Anh mắng trách Xảo-Châu trong phòng.

Lúc ấy tuy là ta với Trình-thám đều nghe, song chưa dám át là vì vụ ấy mà mắng trách, cũng chưa rõ được bằng cơ cho thiệt. Huống chi từ đó về sau Mai-Anh thường bình vụ báo chữa cho Xảo-Châu, thiệt không biết đầu mà suy nghĩ cho rõ được.

Khoản thứ tư. Xảo-Châu làm rách khăn trong phòng, cái khăn lại có đầu lau chùi cây súng, lại thêm những mấy lời khai của Xảo-Châu nghe rất hàm hồ, dập dình dập dờn, làm cho người phải phát nghi.

Nhưng xét vì, cái khăn ấy tuy là của Xảo-Châu, song thám lại hoặc là nàng làm rách mà bị đứa hun phạm nó dùng lấy mà lau

PNOM-PENH BAZAR TRƯƠNG-XUÂN

GROS 24-25 Quai Piquet DÉTAIL
Articles de Paris et du Japon - Jouets d'enfants
Spécialités pour Bazars à prix fixe
Bijouterie imitation - Parfumerie - Chapellerie
Fourniture classique et de Bureaux
Dépôt et vente des ouvrages en quai-ngũ
Dépositaire des Lampes électriques

Cuộc thương-mãi Nam-kỳ xưa nay phần nhiều đều nhượng cho người Tàu và Ấn độ tóm thâu mỗi lợi, thấy phải nóng lòng, nên bên hiệu đã chín năm trời nhúm-nhen gây dựng; thật việc buôn chẳng dễ, vì có câu: « Thà thương nhau cho vàng, chẳng thà dắc đáng đi buôn ». Nay cũng chẳng phải tự phụ rằng hơn người đặng cả; song bên hiệu đã tìm đến gốc cội (1) những hàng hóa ngoại quốc (như là bên Pháp), vì vậy nên có thể sỉ lại cho các nhà buôn người Khách cũng người Ấn-độ bấy lâu. Vậy nay xin kính tạm dời hàng cho chư-vị đặng rõ: ai muốn mua sỉ vật chi, hay là mua thử một ít món hàng kiểu, như vật lạ, mới mẻ hay (art. nouveautés) bên Pháp, đặng đem về bán thử coi có chạy hay không, rồi sau sẽ mua nhiều, thì bên hiệu cũng tính theo giá bán sỉ mà gửi contre remboursement lập tức.

CÓ BÁN:

Yá-bong thơm hoa-hương N° 750, 3\$00 một hộp 60 cục.
Khăn bông lông có dệt bông hoa-hoè 1m45 x 0m67, 10\$00 12 cái.
Cần viết đặng mực, có máy rút mực, 4\$00 12 cây.
Giấy viết thơ Nhứt-bên có vẽ sơn-thủy, mỗi hộp 12 tờ 12 cái bao, 12 hộp 4\$50.
« Faichic » phần châu vàng, bạc, đồng, thao, sấm-thạch, thủy-tính 3\$10 12 bình (1/4 de lit).
Cartes postales giặc Âu-châu 2\$50 một trăm miếng.

(1) Tại chánh các nhà công-nghệ (bên Pháp hay là các nước). Chớ không phải mua của các nhà bán lẻ (vật) như Bon Marché, Samaritaine, Printemps, vân, vân.

Cartes postales Nhứt-bên sơn-thủy vẽ đầu 7\$00 một trăm miếng.
Núc áo sơ-mi (chemise) xuy vàng tây, bộ 5 núc, 2\$40 12 bộ.
Băng chải răng 1\$15 12 cái.
Mua nửa xuy bạc, 12 cặp là 9\$60.
Kiến đề hình chụp, máy chạm lõng, xuy vàng, kiểu dây cắc bià = Format album 0-11 x 0-105 = 5\$50 12 cái.
Format visite 0-065 x 0-09 = 3\$50 12 cái. — Gomme chùi chữ, viết chì và mực, hai đầu, 1\$50 12 miếng.

Lý-nữ-Dư bái.

TIỆM CÚP TÓC Muốn sang lại

Tôi có lập một tiệm cúp tóc (coiffure) tại đường Hamelin số 56. Nay tôi mất việc nhà nên muốn sang cho chủ khác. Vậy xin chư quý-ông, ai muốn cần dùng thì đến tại tiệm tôi mà thương nghị.

Nay kính,
TÂN-THÀNH, cần khải.

Lời rao

Nay cuốn nhứt Diên-lực-cổ-tích tôi mới in lại một lần nữa, chuyên này có nhờ chư vị phụ thêm bài vở, có luận về tam tạng, giải nghĩa: về vua tôi, cha con chồng vợ, sau nữa giải ngũ thường, là: Nhơn, nghĩa lễ trí, tín, sách này dài được 120 trang. mỗi cuốn giá là (1\$20) như mua được 10 cuốn thì giá là (8\$40) xin quý vị viết thư lên mua xem chơi cho tiêu khiển, như có gởi thư mua xin cứ tên tôi mà đề thì chẳng hề lạc thơ, và như có gởi mandat thì không cần gì phải recommandé.

HUYNH-HỮU-PHÁT
(Bình-tây) Cholon

CAFÉ RESTAURANT

45, rue Amiral Courbet
SAIGON

Kính cùng chư quý ông quý thầy đặng rõ:

Nay tôi mới lập một quán cơm Tây tại đường Amiral Courbet số 45 Saigon ngang nhà Khách-sang Nam-dông-Hương, có đủ đồ ăn và bánh mứt cùng đồ điểm tâm ngọt ngon tiêu bố. Cúi xin chư ông, có đi đâu tiện đường, ghé quán tôi chơi, tôi sẽ làm cho vui lòng đẹp ý chư ông.

SÁU HOÀN; cần khải

Lời rao

Phước-Thái

TIỆM BÀN ĐÓ, ĐÈN KHÍ

ở đường d'Adran số 70

Ngang Tòa Tân-đảo, ở gần chợ cũ
SAIGON

Kính trình cùng quý vị đặng rõ, tôi có lập một tiệm bán đồ đèn khí, những là: Bóng đèn, giầy đèn, đèn ba ngọn, bốn ngọn, năm ngọn, quạt đèn bàn, quạt treo đèn đèn khí, thiết tốt, và làm đèn võ nhà, sửa quạt dynamo, moteur thiết khéo.

Xin quý vị muốn dùng thứ nào hay là sửa đồ chi xin quý-vị gởi thơ cho tôi, tôi tính giá rẻ hơn tiệm khác.

NGUYỄN-VĂN-CHƯƠNG.
Cần khải.

Tiệm thợ bạc

TRẦN-THÀNH-KIỆT DIT BA-CÁCH
ở TÀI ĐƯỜNG THỦY-BÌNH, SỐ 192
(192, Rue des Marins, Cholon)

Kính cùng chư quý-ông quý-bà đặng rõ: Nguyên tôi dọn là thợ-bạc tại đường Thủy-bình, số nhà 372, đã hơn 10 năm, nhờ ơn quý-ông quý-bà có cặp. Nay tôi dời xuống gần gara xe lửa lớn cũng đường Thủy-bình, số nhà 192, mở ra rộng rãi và sạch-sẽ, tôi lại chế ra những đồ nữ-trang bằng đồng và bằng vàng nhiều kiểu, nhiều cách mới theo như tiểu Langsa, khéo lạ về sáng. Vậy quý-ông quý-bà có đi đâu tiện đường, xin ghé lại tiệm tôi mà chơi, trước là giúp cuộc công-nghệ trong xứ ta cho mau tiến-bộ mở mang, sau nữa giúp tôi là bạn đồng-bang cuộc kinh doanh cho mau thành tựu.

Nay kính

TRẦN-THÀNH-KIỆT DIT BA-CÁCH.
Bijoutier. — Chợ-lớn.

QUỲNH-MỸ

NGUYỄN-NGỌC-CU
Số 20, đường Amiral-Courbet
(CHỢ BẾN THÀNH MỚI SAIGON)

Gạo, than, củi, nước-mắm, tằm, cám, trà-hột, trà-tàu, thuốc hút cùng các vật dùng khác.

Nước mắm Phú-quốc ngon thượng hạng

Tiệm này bán ròng nước-mắm ở tỉnh Bình-thuận; không bán nước-mắm tằm tại đây. Mua vật chi, hoặc sai đến hàng phố, gởi giấy, thì có kẻ đem đến nhà chẳng sai. Nay tôi lại có dọn chỗ ăn chỗ nghỉ sạch sẽ tử tế. Muốn dùng cơm từ bữa ăn, hay là muốn dùng cơm thúng cũng đặng. Lại có chỗ nghỉ ngơi thông thả xin chư ông ghé chơi một phen thì biết.

怡 A-KONG 生

Tiệm may ở tại đường Duperré, số 87
SAIGON.

Tiệm tôi lập ra đã 45 năm rồi, từ ông già tôi lập đến nay, tôi thế cho ông già tôi, may đủ các thứ quần áo theo kiểu Langsa và kiểu Hồng-Mao, hoặc nữ hoặc vải bố Tây đủ các thứ. May đã mau mà giá lại rẻ hơn các tiệm khác. Xin chư ông hãy đến tiệm tôi, đặt thử vài món, thì tôi cũng sẵn lòng tiếp đãi tử tế.

A-KONG kính cáo.

Tiệm khắc con dấu

Kính trình chư quý vị tôi có lập tiệm khắc con dấu đồng và mũ thung (timbres cuivre et caoutchouc) bằng đồng, chạm mộ bia đá cẩm thạch đá mã (pierres tombales), lại có họa hình chọn dung đủ kiểu vân vân.

Chư vị muốn dùng kiểu nào xin gởi thơ cho tôi thì tôi sẽ hết lòng làm cho vừa ý và tính giá thiệt re, tôi rất đội ơn vô cùng.

Vente d'articles du Tonkin.

Có bán các thứ hàng bạc, lụa-xuyến, the, lạnh, băng-sa, lượt, lông, đồ đóng, đồ thau, vân vân.

NGUYỄN-CHI-HÒA, GRAVEUR
42, Rue Amiral-Duperré. — Saigon

Maison QUANG-HUY

54, rue Viénot, Saigon

Có bán: Đèn khí đá, bec lửa, to, nhỏ, đủ thứ. Dầu bạch đàng, savon, bạch đàng thơm dai lắm.

VÀ CÁC MÓN THUỐC SAU NÀY:

- 1. — Thuốc cứu cấp bá chứng (Tiêu đàm).
 - 2. — Thuốc kiết.
 - 3. — Thuốc ho đứ chứng.
 - 4. — Thuốc tán tiêu thực, no hơi.
 - 5. — Bột-trắng lỵ vị trị nóng, mệ.
 - 6. — Thuốc ban có mục trong họng.
 - 7. — Bột huyết đờn-bà.
 - 8. — Bột kinh.
- Tám món thuốc này là thuốc gia truyền của thầy Miên, ông già thầy Cua, ông của thầy Lai, ở đường Phước-kiên (Chợ-lớn), hiệu Đôn-phụng-Đường, ba đời làm thuốc có danh tại Nhứt-Tả (Tân-an) ai ai cũng rõ.
- 9. — Nhức răng.
 - 10. — Bàn con mắt.
 - 11. — Xức chi.
 - 12. — Nhung trừ muỗi.

QUANG-HUY bái.

TIỆM

Trương-văn-Hanh

SADEC

Có bán xe máy mới, đủ cỡ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lạnh thấp mướn đèn khí đá (Carbure). Khăn đen bằng nhiều tay tốt thượng hạng. Bán mới và bán lẻ vỏ ruột xe máy hiệu Michelin.

Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gởi thơ cho tôi. Tôi sẵn lòng kỹ lưỡng mà gởi contre-remboursement, nghĩa là đóng bạc nhà thơ mà lãnh đồ, và tôi cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ (Prix courant).

TRƯƠNG VĂN-HANH.
Cần khải.

BÁNH CAM TÍCH

Tại nhà thuốc Nhị-Thiên-Đường, Ông lương-y Vi-Tế-Sanh, chọn các thứ thượng được bào chế ra phur bánh, muối ngon ngọt, để cho con nít ăn trừ các chứng cam-tích, sát trùng hay lắm.

Thường con nít hay có sanh trùng lòi, nước da vàng, óm yêu bụng nổi gân xanh, đau bụng, làm biếng ăn, hoặc tiêu ra bọt. Các chứng nói trên đây đều là bởi man chứng cam-tích mà ra.

Vậy nên làm thử bánh này để cho những con nít và người lớn ăn có ích lắm, có trùng lòi thì nó tiêu ra, như không có trùng lòi, thường ăn bánh này, mạnh tỷ-vị, da thịt càng tươi, nếu ăn dặng lâu chừng nào, thì càng ngày càng mập.

Chư-vị có mua thì hãy nhìn chắc cái nhãn Ông-phật, hiệu Nhị-Thiên-Đường, phải là thứ thiệt, kéo lăm thứ giá ăn vào thêm bịnh.

Mỗi gói mười bánh: 0 \$ 10
Mỗi hộp 100 bánh: 0 \$ 90
Xin các vị có mua thì phải nhìn cho kỹ cái hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG có hình Ông-PIHAT, kéo lăm đồ giả.

Như chư-vị ở dưng xa xuôi mà muốn dùng thuốc chi, xin viết thư gửi cho tiệm tôi rõ, thì tôi sẽ gửi thuốc lập tức, mà gửi contre-remboursement nghĩa là đem tiền lại nhà thơ mà lãnh thuốc. Còn để bao thơ như vậy:

NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG
Pharmacie Asiatique
Rue de Canton, N° 35 à CHOLON.

ĐAU ESSENCE DE MENTHE
Hiệu Nhị-Thiên-Đường
cha

Ông lương-y Vi-Tế-Sanh chế ra, hết độc rất hay.
Lão hư nam-sử, có cơn có phong, hoặc cơn cơn phong sương, nóng lạnh, số muối, nhớt mũi, đau bụng, nôn ói, hết cả, dùng thuốc.

hoặc nhứt mình nhứt mảy, hoặc là kinh phong thì phải dùng thứ dầu này, trong đồng ngoài thoa thì rất thần hiệu.

Quý ông có mua thì hãy nhìn chắc cái nhãn Ông-Phật hiệu Nhị-Thiên-Đường mới phải là thứ thiệt, kéo lăm thứ giả.

GIÁ { Mỗi ve..... 0 \$ 25
10 ve..... 2 40

Lời rao

Kính cùng tôn bằng quan khách được hay: Nhà ngử hiệu Dương-Huê-VĨNH-Phát, ở đường AMIRAL COURBET, môn bài 53, Saigon, phòng vi sạch sẽ tinh anh, đã rộng rãi mát mẻ, mà giá tiền rẻ hơn; lại gần gare chánh Saigon, rất tiện bề cho quan khách tới lui, xin rộng lòng thì ăn một chuyến thì sẽ rõ trong tiệm chúng tôi là hiện kính sĩ là thế nào.

ANTOINE BẤU đồn kính.
N° 53, Amiral Courbet.

TIỆM HOA CHƠN DUNG
VÀ KHẮC CON DẤU

MỸ KỸ

Có thợ vẽ hình người và khắc con dấu bằng đồng, bằng chì, bằng cây, có làm bản đồng, mạ bạc chạm bằng đá cưa thạch.

Có vẽ henna và tranh sơn thủy bằng nước thuốc, dầu sơn, bằng thau, và bằng mực tàu.

Giá rẻ lắm

Số nhà 16 đường Turc.
Ngăn nhà hàng Motte, Saigon.

Ngay sát kính mới.

E. POURTOU

Đường Amiral-Dupré, số 33 đến 39 SAIGON

Bán rượu chất đỏ, trắng hiệu Médoc, hiệu Bordeaux, hiệu Bergerac, hiệu Fronsadals, hiệu St-Emilion, hiệu Beaujolais, và hiệu Bourgogne.

Có phân giải rõ ràng chứng cứ rằng không có pha rượu mạnh, ai muốn tranh bán không nổi, vì rượu tốt mà giá lại rẻ.

BỐN HIỆU SAI TRÈ ĐEM ĐỀN NHÀ

Bốn hiệu có làm tờ giao kèo với sáu chủ vườn làm rượu có tiếng tại xứ Médoc, và bảy chủ vườn có danh ở xứ Bordelais. Kina Pélale Goudron Robert khai vị từ có danh và hiệp theo phép vệ sanh hơn hết.

Rượu Sam-banh, rượu bọt cốt Sam-banh, rượu chất, thượng mỹ từ hiệu Bordeaux, hiệu Bourgogne và rượu ăn bàn rất nhẹ nhàng.

TRONG LỤC CHÂU AI MUỐN MUA SẼ GỞI ĐỀN CHO SONG CHÚ MUA PHẢI CHỊU TIỀN SỞ PHÍ

NAM-HÔNG-PHÁT

KHÁCH SANG

ở đường Boulevard Bonnard, số 106 ngang Gare xe lửa nhỏ Saigon-Govap, tại chợ mới Saigon.

Bán rượu tây và sữa xe máy, đèn essence và đèn alcool.
Có cho mượn phòng ngủ sạch sẽ rộng mát, giá rẻ.

Quý-quan, Quý-khách ở xa muốn mua hàng vật chi thì tôi mua giùm, niệm kỹ lưỡng gửi tới chỗ ở mà ớng.

HUYỀN-HUỆ-KY.

義和源

Nghĩa-hòa-Nguyên

Tiệm may ở tại đường Turc, số 20 ngang nhà hàng Motte, Saigon.

Tiệm tôi lập ra đã hơn mười năm rồi, may đủ các thứ quần áo theo kiểu Tây, hoặc nỉ hoặc ai bờ Tây đờ thứ. May đã mau mà giá lại rẻ. Xin chư Quý-ông hãy đến tiệm tôi, thì tôi cũng ăn lòng tiếp đãi từ từ.

PHƯƠNG-DỊCH cầu cáo.

VỰA LỚN TRỪ ĐỒ VẬT THỰC

NHỮNG NGƯỜI KẾ NGHIỆP HÀNG MOTTET VÀ CÔNG-TY

H. BLANC và HAUFF

Đường CATINAT, SAIGON

Rượu nho đỏ và trắng (thùng và ra ve)

EAU DE TABLE NATURELLE

Perrier

Le champagne des eaux de table

Sữa bò hiệu CON GẤU tại nhành Suisse làm ra

Giấy hút thuốc hiệu CHAUVE-SOURIS

Nay viết chữ iniqu UNDERVOD, viết rõ ràng lắm.

Nước PERRIER

Như Soda, mua nguyên thùng và ve, ve lớn, ve phân nửa và ve góc tư.

Sữa hiệu CON GẤU

Sữa tươi tốt như mới nặn ra

SỮA ĐẶC NGỌT CONDENSE

Sữa đặc không đường condensé

Vàng sữa beo len

Bijouterie Saigonnaise

TIỆM MINH-THANH-HOÀ BAN ĐỒ NỮ-TRANG 23, Rue Schroeder, 23 - Saigon

Kính lời cho lục-châu chư quý-khách đặng rõ: Nay tôi có mở một tiệm bán đồ nữ-trang theo kiểu kim-thời, rất nên xinh đẹp, ở tại chợ Saigon đường Schroeder số 23. Khi trước tôi có lập tiệm bán đồ nữ-trang ở Chợ Lớn, đường Thủy-bình (Rue des Marins) số 184, tục danh là hàng

cháo-múi, nên tôi thường hiểu ý quý-bà quý-cô ưa dùng đồ nhẹ nhàng và nhẹ-mỹ.

Từ khi tôi mở 2 căn tiệm ấy đến nay cũng nhờ ơn quý-bà chiêu cổ cho người đóng-bang nên việc, tôi rất cảm ơn, ngay nay mà trong lục-châu hiệp hùng, lập tiệm bán đồ nữ-trang như tôi thì tôi lấy làm vui mừng cho các ông và cầu xin cho các ông cho mau tham tụu.

Nay kính,

NGUYỄN-VĂN-LẠC dit Bly-Không.

Liều trai chí di

Truyện Liều-trai chí-di, cuốn thứ ba in mới rồi, cuốn thứ tư đang in hay lắm, xem nó mà giải buồn rất có thú vị.

Tại nhà in J. Viêt, đường d'Ormay, Saigon, và tại nhà M. Phạm-xuân-Lãm, 121, đường Bourdais, Saigon, đều có bán.

Tại nhà Nồng-cổ Min-dâm cũng có bán.

Giá mỗi cuốn là..... 0 \$ 30

NHÀ IN VÀ NHÀ BÁN SÁCH J. VIẾT

59, rue d'Ormay.—Saigon

Nhà in này lập ra đã hơn 10 năm rồi, in đủ các thứ các kiểu, có làm in đồ tại kho sách Nhà-nước và các Sở Tham-biện. — Có đóng bia sách đủ kiểu, rất khéo rất đẹp. — Có in đủ các thứ thiệp quan hôn tang tế, nhiều kiểu nhiều màu hoa hoè rực rỡ, mạ vàng cũng đẹp. — Vay xin Lục-châu chư quân-tử, có cần dùng, viết chi, hãy đến tiệm tôi, tôi đã làm mau mắn mà tính giá lại rẻ. — Tiệm tôi cũng có bán đủ Thơ, Tướng, Truyện, Sách.

LỜI RAO CÁN KIẾP

Luôn dịp tôi kính cho Lục-châu chư quý-ông rõ, nhưn tôi thấy đương thời buổi này mây nơi rầy báỉ xa chôn thị thành, ít có thấy thuốc hay, cho nên có nhiều khi người ta rùi bị bịnh gấp ngặt, không biết thấy đâu mà rước cho kịp, phải bị hiểm nghèo. Nay có ông Nguyễn-tân-Hưng ngụ ở mà làm ra một cuốn sách hiệu là: KINH NGHIỆM LƯƠNG PHƯƠNG, NGỌAI KHOA CẤP CỨU, có phụ thêm nhiều bài thuốc nam, cứu cấp rất thần hiệu, để giúp đỡ ban trong cơn nguy cấp.

Vay xin Liệt-vị hảo tâm mua lấy để dành, hoặc trong xóm có ai rùi bị bịnh hiểm nghèo, coi theo đó mà cứu người, ấy cũng là một đức đại hữu âm đức.

Định giá mỗi cuốn là..... 0 \$ 50

Lục-châu quan cổ, như vị nào muốn mua xin cứ gửi thơ cho nhà in tôi, hiệu là: J. Viêt, rue d'Ormay, Saigon.

J. VIẾT can khải.